

- kingen, No. 47 (11), A. 's-Gravenhage, 1947.
20. Zonneveld, J. I. S. — Het kwartair van het Peelgebied en de naaste omgeving. Mededeelingen van de Geologische Stichting. Serie C-VI-No. 3, Maastricht, 1947.
21. Zonneveld, J. I. S. — Quelques remarques sur la stratigraphie et paléogéographie quarternaires du Sud-Est des Pays-Bas. La géologie des terrains récents dans l'ouest de l'Europe, p. 372, Bruxelles, 1947.

HEMIPTERA. HETEROPTERA:

soorten uit Limburg, nieuw voor de Nederlandse fauna.

door

R. H. Cobben (Wageningen)

I.

Saldula vestita Dgl. Sc. f. nov. spec.

Plasmolen 14-V-'48 2 ♀♀, 1 ♂

,, 22-V-'49 2 ♀♀, 1 ♂

,, 22-VII-'49 1 ♀

Renkum 17-IV-'48 1 ♀, 1 ♂

Twee exemplaren werden door de heer Wagner te Hamburg als zodanig gedetermineerd en bij nadere controle bleek het, dat ik in 't bezit was van nog meerdere species.

De exemplaren van de Plasmolen (enkele km ten Noorden van Gennep) vond ik op 't strandje van het vroegere zwembassin, tezamen met *Saldula saltatoria* L. en *Saldula arenicola* Schltz., welke laatste voor zeer zeldzaam gold, maar juist op zanderige en grunderige waterzomen de laatste jaren meer en meer wordt aangetroffen. De exemplaren van Renkum vond ik tezamen met *S. saltatoria* L. in de uiterwaarden van de Rijn op een stortplaats langs een vuile drabbige waterplas.

Aan de hand van een zeer nauwkeurig onderzoek van talrijke species, gevangen op de oevers van de Elbe boven Hamburg komt Wagner (lit. 6) tot de conclusie, dat de door Douglas en Scott in 1874 beschreven *Saldula vestita* een werkelijke soort is. Zijn onderzoek wijst uit, dat *S. vestita* tussen *S. C-album* Fieb. en *S. saltatoria* in moet komen te staan. In kop, borststuk en geslachtsorganen zijn min of meer duidelijke morphologische verschillen te constateren, hetgeen met illustraties en een tabel gedomstreerd wordt in zijn publicatie.

Door practisch alle auteurs werd voorheen *S. vestita* voor een variëteit van *S. C-album* of

saltatoria gehouden. Wagner zegt: "Puton and Saunders (lit. 4) however considered it to be only a variety (f. macr.) of *S. C-album* Fieb."

Uit de passage in Saunders, waarheen verwezen werd, bleek me echter, dat Saunders *S. vestita* voor een variëteit van *S. saltatoria* hield: (pag. 179) "I cannot bring myself to agree with Prof. Reuter in considering *S. vestita* as the developed form of this species; it wants the grey spots on the elytra, and especially the small round white apical spot, so characteristic of *S. C-album*; it also has the sides of the pronotum rounded. I therefore still place it as a variety of *S. saltatoria*".

Mr. Newbery (lit. 1) bestrijdt deze mening op grond van het feit, dat *S. vestita* steeds tezamen met *S. C-album* gevangen wordt, bij totale afwezigheid van *S. saltatoria* en houdt *S. vestita* daarom voor var. van *S. C-album*.

De eerste vondsten in Nederland duiden echter op het voorkomen van *S. vestita* tegelijk met *S. saltatoria*, *S. arenicola* en tot verrassing óók met *S. C-album*, helaas slechts één ♀ (Plasmolen 22-VII-'49). De laatste soort werd voor 't eerst in Nederland ontdekt door wijlen Dr. Reclaïre in 1941 te Elden, en is tot nu toe de enigste vindplaats gebleven, voor zover mij bekend.

Ofschoon door hun eenvormigheid in grootte en beschuttende tekening het herkennen van de *Saldula*'s tot op het species op de vangterreinen zelf nogal wat ervaring eist, zijn *S. vestita* en *S. C-album* terstond te herkennen aan de dof goudbleke kleur, veroorzaakt door een dichte, korte gouden beharing, waartussen verspreid zwarte haren.

Het verschil tussen beide soorten is met een kleine vergroting al gauw te zien in de grotere ogen bij *S. C-album* en de zijden van het pronotum, die bij *S. vestita* een weinig naar buiten afgerond en bij *S. C-album* recht zijn.

Over de verbreiding schrijft Wagner: "*S. vestita* Dgl. Sc. seems not to occur in any other part of Germany. Among large numbers of *Saldula* from other places, I could not find any example of it. As the species occurs in South England too, it may be suggested, that there will be still more places, where it may be found.

But they are unknown hitherto. Douglas and Scott report their species from the banks of Loch Leven and the Tine-Side district."

Phytocoris nowickyi Fieb. f. nov. spec.

Phytocoris nowickyi
Fieb. f. nov. spec.
pinx. W. H. Gravestein.

Erkenbosch en St. Odiliënberg, Aug. 1947, 2 ex., zeer im-matuur.

Posterholt 31-VII-'48. 1 ♂ nog geheel vers; gesleept van tamelijk vochtige plaats met grassen en varens tussen sparren.

St. Odiliënberg, 16-VIII-'48: licht-vangst door de heren Lück er en Sander s, omstreeks 11 uur 's avonds bij betrokken hemel na een zachte regenval. De lamp was opgesteld aan de rand van een

dieper gelegen, uitgestrekt moerasgebied, hetzelfde terrein van de vangsten in '47 en '49.

Het aantal aanwezige exemplaren was zeer groot en men zou daardoor gemakkelijk de indruk gekregen hebben, hier met een gewoon, algemeen voorkomend insect te doen te hebben, temeer daar de belangstelling van beide genoemde heren op de eerste plaats op vlinders, resp. vliesvleugeligen, gericht was. Ik was hen daarom bijzonder dankbaar, dat ik van deze belangwekkende vangst nog 7 ♂♂ mocht ontvangen.

St. Odiliënberg: 23-VIII-'49. 15 ♂♂ en 5 ♀♀.

3 ♀♀ met niet volledig ontwikkeld membraan en daardoor in habitus sterk herinnerend aan *Ph. varipes* Boh.; gesleept in moerassig gebied van grassen, waartussen allerhande kruiden, zoals *Spiraea*, *Angelica*, *Mentha* enz. meest op beschutte plaatsen tussen wilg en els (zeer hoge temp.!). Een voorkeur voor een bepaalde plant was niet te ontdekken of juist uitgedrukt: ik heb geen enkel ex. louter door te speuren, op een bepaalde plant kunnen waarnemen. In een dergelijk plantendorado en bij deze geringe

populatie is dit bijna onmogelijk, over een tamelijk grote oppervlakte (langs een pad van ± 500 m). Tegen zonsondergang vond ik geen enkel ex. meer. Larven vond ik op eik, tussen paardestaart en wateraardbei.

Roermond 18-VIII-'48. 1 ♂ op waterwilg langs de Maas.

Neer 20-VIII-'48. 1 ♂ gesleept van droge grazige vlakte met veel *Achillea millefolium*.

Vlodrop 26-VIII-'49. 1 ♂ en 1 ♀. Laatste met een weinig gereduceerde vleugels. Het vangterrein is de vochtige strook langs de grensbeek, nabij de watermolen in de omgeving van het klooster „St. Ludwig”. De dieren werden gesleept van een open terrein met een aaneengesloten dek van *Scirpus* en *Juncus*, waartussen sporadisch *Scutellaria*, *Galium palustre* of een forse *Angelica*.

Ofschoon de eerste twee exemplaren in 1947 nog niet uitgekleurd waren en later na het prepareren iets in elkaar schrompelden en bijgevolg sterk deden denken aan verse exemplaren van *Ph. ulmi* L., was ik toch overtuigd met een andere soort te maken te hebben. De vindplaats waar ik nooit *Ph. ulmi* verwachten zou en de eerste blik in het vangnet, de hele habitus, brachten mij tot die overtuiging.

De vangsten van de totaal uitgekleurde ♂♂ in 1948 brachten zekerheid; fraaie donker roodbruine voorwerpen en veel fijner van bouw dan *Ph. ulmi*. De heer Gravestein determineerde de dieren als *Ph. nowickyi* Fieb. en schreef me hierover het volgende:

„..... met beschrijving van Reuter, waarbij een vrij goede afbeelding, kon ik een en ander identiek verklaren. Het is des te opmerkelijker, dat deze soort hier gevonden is, daar zij niet in Duitsland voorkomt en vrij oostelijk in Europa gevonden is (Zuid-Rusland, Polen, Roemenië, Oostenrijk, Hongarije en zijn oorspronkelijke vindplaats Gallicië). Deze vondst is dus wel zeer uitzonderlijk”.

Stichel (lit. 5) zegt: „In Deutschland nicht aufgefunden”.

Als gastplant vermeldt hij merkwaardigerwijs: *Atriplex*; een associatie, die hier, in Midden-Limburg, tot nu toe absoluut uitgesloten is!

Op één (toevallige?) uitzondering na, blijkt uit het bovenstaande een voorkeur te bestaan voor vochtige gebieden en wel het Elzen-, het Kleine Zeggen- en 't Grote Zeggenverbond.